

Nr 112.

Av herr **Gustafsson, Per, m. fl.**, om tillverkningsavgift för inom landet tillverkat margarin och tull å importerat margarin.

Utav vårt lands produktion av livsmedel beräknas s. k. animaliska produkter utgöra cirka 85 procent. Bland dessa senare intager utan jämförelse mjölken och smöret det främsta rummet även därigenom att mjölkproduktion i regel förekommer vid alla jordbruk, även småbruk där brödsädesodling till avsalu icke förekommer, och där likviden för mjölk eller smör utgör den viktigaste eller ibland den enda tillgången till kontanta medel. Under den sista treårsperioden har emellertid smörpriset mätt i kronor pressats ned på en nivå som står lägre än priserna å alla andra jämförliga varor; och som man får gå femtio år tillbaka i tiden för att få en motsvarighet till. I verkligheten ligger priset på smör avsevärt lägre nu än för femtio år sedan, enär penningvärdet är ett helt annat. Statsmakterna ha också tvingats vidtaga åtgärder i avsikt att söka uppehålla smörpriset i någon mån, och detta har lett till inrättande av den nu gällande mjölkregleringen. Det förefaller emellertid som om möjligheten att hålla ett rimligt smörpris är ganska ringa så länge den mördande konkurrensen med margarinet får fortgå utan vidare.

Under år 1932 har den svenska importen av utländska varor krympt samman i hög grad. Ett undantag från denna regel utgör emellertid importen av råvaror för margarinproduktion, som ökats jämfört med år 1930 i betydande omfattning. Margarintillverkningen är förtrustad i högre grad än kanske någon annan svensk fabrikation och använder nästan uteslutande utländsk råvara. Denna råvara torde i fråga om pris och dylikt kontrolleras av en världsomspännande kapitalstark trust. Importen av de oljor, som utgöra huvudparten av margarinets råvaror, har under år 1932 ökats med över 6 procent jämfört med 1931 och med nära 11 procent jämfört med år 1930. Under samma tid har priset å det svenska smöret ehuru i och för sig rätt lågt fallit till ungefär hälften av vad det gällde vid 1930 års ingång. Då enligt vår åsikt det i nuvarande tid är nödvändigt såväl att utnyttja de skattekällor, som stå till buds, som också att fullt effektivt genomföra den stödåtgärd för svenskt jordbruk, som mjölkregleringen avsåg att vara, anse vi ofrånkomligt att en viss tillverkningsavgift — och däremot svarande tull för importerad vara — åsättes allt inom landet tillverkat margarin. Det från visst håll agitatoriskt framförda talet, att man vill fördyra ett viktigt födoämne för den allra fattigaste befolkningen, håller icke streck. På grund av sitt större näringsvärde och sin dryghet är en mindre kvantitet gott smör jämförlig med en större kvantitet margarin, och dessutom torde margarin

förbrukas inom alla samhällslager fränsett inkomsterna. Genom den nedpressning av priset på smör, som orsakas av ett lågt margarinpris, få alla smörförbrukare och således även de förmögna, en orättmätig vinst på det till bristningsgränsen pressade jordbrukets bekostnad. Det måste framförallt vara ett svenskt intresse att man i första hand finner avsättning för en av det egna landets allra viktigaste och för hundratusentals medborgares ekonomi betydelsefullaste produkter, och detta till pris som icke i längden betyder ruin för vår modernäring. Den nu levande generationen borde dock ha lärt vilket värde den svenska nötkreatursstocken har för vårt folkhushåll vid sådana tider då de utländska råvarorna till margarinet icke kunnat erhållas. Men då borde också omtanken om den svenska mjölkhanteringen vara viktigare än den tvivelaktiga, tillfälliga förmånen av ett lågt margarinpris.

Med hänvisning till det nu anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att en tillverkningsavgift av femtio öre skall utgå för varje kilogram inom landet tillverkat margarin

samt jämväl besluta att importerat margarin skall åsättas en tull av femtio öre per kilogram.

Stockholm den 21 januari 1933.

Per Gustafsson.

J. A. Larsson.

Erik von Heland